

Minister Jo Brouns
Vlaams minister van Omgeving en Landbouw
Koning Albert II-laan 7
1210 Sint-Joost-ten-Node

Datum
18 december 2025

Contactpersoon
Eline Brutyn
0486 53 49 68
Eline.Brutyn@stad.gent

Overzicht van lokale maatregelen inzake luchtkwaliteit – antwoord op uw brief van 27 oktober 2025

Geachte minister Brouns,

Wij nemen kennis van uw brief van 27 oktober 2025.

Wij danken u voor de oproep om gezamenlijk te streven naar een goede luchtkwaliteit en erkennen het belang van een gezamenlijke, gecoördineerde aanpak tussen de verschillende bestuursniveaus. Ook de inspiratie m.b.t. lokale mobiliteitsmaatregelen die de luchtkwaliteit kunnen verbeteren in de studie in opdracht van de VMM is interessant voor steden en gemeenten. De prognose 2030 wat betreft de NO₂-concentratie is voor ons uiteraard eveneens bijzonder waardevol.

U geeft in uw brief aan dat de prognoses aangeven dat bijkomende lokale maatregelen nodig zijn om de normen te halen en verzoekt ons om de relevante lokale maatregelen op te lijsten die de plaatselijke luchtkwaliteit ten goede komen, zowel de maatregelen die de voorbije jaren genomen zijn als de geplande maatregelen tot 2030.

Verschillende maatregelen opgesomd in de studie naar lokale mobiliteitsmaatregelen die de luchtkwaliteit kunnen verbeteren in opdracht van de VMM worden in Gent dus toegepast of uitgerold, en zijn als dusdanig in rekening gebracht in de prognoses in bijlage bij uw brief. Andere maatregelen zijn niet van toepassing op de geïdentificeerde knelpuntstraten, of zullen naar verwachting weinig of geen impact hebben zoals de studie zelf ook aantoont.

Als stad hebben we reeds doorgedreven maatregelen ingevoerd of zijn die in uitvoering. Voor de stad Gent gaat het onder meer over het circulatieplan (2017) dat verkeer via de grote assen leidt en uit de woonwijken houdt, de invoering van de LEZ (2020) op basis

van het Vlaamse kader, het parkeerplan en park-and-rides die zoekend verkeer vermijden, een modal shift met zeer sterke inzet op fietsbeleid, de uitrol van publieke laadpalen om elektrisch vervoer te faciliteren, het vergroenen van de eigen vloot en de standplaatstaxivloot, de gerealiseerde groei inzake deelmobiliteit, de decarbonisatie van het eigen patrimonium en van sociale woningen, het beleid rond dieselgeneratoren (2024), inzet op kleinschalige warmtenetten op hernieuwbare energie, de uitgebreide werking van de Energiecentrale die inzet op isolatie en milieuvriendelijke manieren van verwarmen inclusief een aannemerswerking voor versnelde implementatie van warmtepompen.

Specifiek brengen we graag volgende elementen aan die gericht zijn op de versterking van de duurzame modal shift in onze stad: openbaar vervoer maken we aantrekkelijk door deze gratis aan te bieden aan Gentenaars jonger dan 18 jaar; de realisatie van Gentspoort start op het terrein; de realisatie park & ride infrastructuur buiten het stadscentrum; de uitrol van een autocarplan waarbij deze in regel aan of buiten de R40 halteren en niet langer street canyons aandoen; het wegwerken van de wachtlijsten voor fietslessen; de realisatie van minstens tien kilometer kwaliteitsvolle fietsinfrastructuur per jaar; de introductie van sociale tarieven auto- en fietsdelen; het financieren van shuttle-vervoer tussen economische groeipool The Loop en Gent-Sint-Pieters en de introductie van een deelfietsenvloot op economische groeipolen, zoals de Zuidelijke Mozaïek;

Uit onze evaluatie blijkt dat we mede afhankelijk zijn van Vlaamse maatregelen. Enerzijds is dat het geval omdat ook gewestwegen betrokken zijn op ons grondgebied, anderzijds omwille van de effecten van het busverkeer van De Lijn. Bovendien is er een invloed van bovenlokale bronnen op de achtergrondconcentratie (vb. scheepvaart, haven, bovenlokaal wegverkeer).¹ Samen met lokale zijn er dus ook Vlaamse maatregelen vereist.²

Wij benadrukken dat we momenteel in afwachting zijn van de actualisatie van het Vlaams Luchtbeleidsplan. Wij rekenen erop dat dit plan duidelijkheid zal bieden over de wijze waarop de Vlaamse Regering de structurele uitdagingen, boven deze van het VEKP, zal aanpakken die zich op bovenlokaal niveau manifesteren.

De steden leveren via lokale maatregelen reeds een bijdrage aan een betere luchtkwaliteit, maar beschikken over beperkte hefboomen om de problemen op te lossen die zich situeren langs gewestwegen, regionale industrie of havenactiviteiten en die het gevolg zijn van vervuilende bussen van De Lijn. Deze bronnen dragen in belangrijke mate bij tot de overschrijding van de normen, maar vallen buiten onze rechtstreekse bevoegdheidsfeer.

Ook volgen wij met bijzondere aandacht de verdere omzetting van de nieuwe Europese richtlijn inzake luchtkwaliteit en de toekomstige richtlijn inzake industriële emissies. Wij

¹ Zo bedroeg in 2023 de $NO_x(NO_2)$ -emissie voor de zones Gentse kanaalzone, Gentse agglomeratie en Gent-centrum samen 8885 ton. Dit was 11 % van de totale $NO_x(NO_2)$ -uitstoot van heel Vlaanderen. Het merendeel van de emissies (7362 ton) wordt uitgestoten in de kanaalzone.

² De meeste straten die volgens de modelleringen in bijlage bij uw brief in 2030 in overschrijding zullen zijn van de nieuwe Europese luchtkwaliteitsnormen, zijn immers onder meer enerzijds gewestwegen zoals de ring R40 in Gent. Anderzijds zijn het onder meer lokale wegen waarop een groot aantal bussen van De Lijn rijden, zoals de as Brugsepoortstraat-Hoogstraat-Poel-Sint-Michielsstraat. We stellen op dat vlak vast dat er nog steeds bussen van De Lijn rondrijden die niet voldoen aan de toelatingsvoorwaarden van de huidige LEZ.

hopen dat Vlaanderen daarbij voldoende rekening houdt met de stedelijke context en de cumulatieve belasting van stedelijke luchtkwaliteit.

Wij blijven graag in overleg om, binnen onze mogelijkheden, bij te dragen aan een gezamenlijk streven naar gezonde lucht voor iedereen.

Hoogachtend,

Namens het college van Burgemeester en Schepenen:

Mieke Hullebroeck
Algemeen directeur
Stad en OCMW Gent

Filip Watteuw
Schepen van Wonen, Milieu, Klimaat en
Energie

Voor de burgemeester, bij delegatie (zie
ook: www.stad.gent/handtekendelegatie)